

| Titulació                                                                                                                       | Tipus | Curs | Semestre |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|----------|
| 4310486 Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes | OT    | 0    | A        |

## Professor de contacte

Nom: Cristina Escobar Urmeneta

Correu electrònic: Cristina.Escobar@uab.cat

## Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: francès (fre)

## Altres indicacions sobre les llengües

S'utilitzarà el català alternativament amb anglès i el francès, d'acord a la demanda del contingut de cada tema.

## Equip docent

Àngels Campà Guillem

María Josefa Lobo Virseda

Maria Andria

Javier Pascual Calvo

Oriol Pallarés Monge

## Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura es requereix un nivell de competència comunicativa avançada en llengua meta equivalent a un C1 del MEQR o superior. S'espera que l'estudiant, en accedir al programa, ha de ser capaç, per exemple, d'expressar-se oralment i amb fluïdesa i correcció en situacions ordinàries i en tota la varietat de situacions professionals, i de llegir amb un alt grau de comprensió textos informatius d'ús habitual, textos literaris i textos professionals. Igualment s'espera que l'estudiant tingui un nivell de competència comunicativa suficient per seguir i participar en les classes quan es fa la docència en altres llengües com són el català i l'anglès.

## Objectius

Aquesta assignatura aspira que els i les futures docents de francès es familiaritzin amb les estratègies docents bàsiques d'ensenyament del francès com a llengua estrangera a adolescents i adults en contextos institucionals, i adquireixin coneixements i habilitats bàsiques d'autoformació que els ajudin a continuar millorant com a docents del francès al llarg de tota la vida professional. Aquesta aspiració es concreta en els objectius següents:

- Familiaritzar-se amb els principis bàsics de política lingüística que inspiren el currículum català de llengües estrangeres.
- Familiaritzar-se amb els fonaments psicosociolingüístics de l'aprenentatge de llengües estrangeres en medi institucional identificats a partir de la recerca.

- Desenvolupar estratègies d'ensenyament de llengües estrangeres en consonància amb la recerca sobre aprenentatge de llengües i les característiques de l'alumnat i del context.
- Dissenyar i seleccionar materials, activitats i seqüències didàctiques adequades a aprenents concrets, segons els principis establerts al currículum català de llengües estrangeres per a l'educació secundària i EOI.
- Identificar i analitzar els trets característics de bones pràctiques docents en aules de llengua estrangera.
- Autoavaluar la pròpia pràctica docent, identificar fortaleeses i debilitats i proposar-se un pla de millora concret i realista.

## Competències

- Adquirir estratègies per a estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per a aprendre per sí mateixos i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que faciliten l'autonomia, la confiança i iniciativa personals.
- Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
- Comunicar-se de manera efectiva, tant de manera verbal com no verbal.
- Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix, desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants.
- Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a la especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant als processos d'ensenyament-aprenentatge respectius.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
- "Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribueixin a fer del centre un lloc de participació i cultura en el entorn on estigui ubicat; desenvolupar les funcions de tutoria i d'orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada; participar en l'avaluació, investigació i innovació dels processos d'ensenyament-aprenentatge."
- Fer un ús eficaç i integrat de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la investigació.
- Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com la orientació dels mateixos tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.

## Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de la especialització cursada.
2. Comunicar-se de forma efectiva, tant verbal com no verbalment.
3. Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.

4. Crear un clima que faciliti la interacció i valori les aportacions dels estudiants per a fomentar l'aprenentatge del Català i de l'Espanyol a l'aula.
5. Crear un clima que faciliti la interacció i valori les aportacions dels estudiants per a fomentar l'aprenentatge de la llengua francesa a l'aula.
6. Demostrar que coneix contextos i situacions en què s'usa i aplica la llengua francesa en l'ensenyament secundari i a les escoles d'idiomes, subratllant el seu caràcter funcional.
7. Demostrar que coneix contextos i situacions en que s'utilitza i aplica el Català i l'Espanyol a l'ensenyament secundari, subratllant el seu caràcter funcional.
8. Demostrar que coneix el valor formatiu i cultural de la llengua francesa i dels continguts d'aquesta disciplina que s'imparteixen en l'Educació Secundària Obligatòria, en el batxillerat i a les escoles d'Idiomes i integrar aquests continguts en el marc de la ciència i de la cultura.
9. Demostrar que coneix el valor formatiu i cultural del Català i del Espanyol i dels continguts d'aquesta disciplina que s'imparteixen en l'Educació Secundària Obligatòria i en el Batxillerat, i integrar aquests continguts en el marc de la ciència i de la cultura.
10. Demostrar que coneix els currículums de Català i d'Espanyol de la ESO i del Batxillerat.
11. Demostrar que coneix els currículums de les diferents assignatures de Formació Professional de la branca sanitària.
12. Demostrar que coneix els desenvolupaments teòric-pràctics de l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua francesa.
13. Demostrar que coneix i aplicar propostes docents innovadores en l'àmbit de la llengua francesa
14. Demostrar que coneix i que sap aplicar propostes docents innovadores a l'àmbit del Català i de l'Espanyol.
15. Demostrar que coneix la història i els desenvolupaments recents de la llengua francesa, i les seves perspectives, per transmetre una visió dinàmica de la mateixa.
16. Demostrar que coneix la història i els desenvolupaments recents del Català i del Espanyol, i les seves perspectives, per a transmetre una visió dinàmica de la mateixa.
17. Demostrar que es coneix els desenvolupaments teórico-pràctics de l'ensenyament i l'aprenentatge del català i del espanyol.
18. Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge amb especial atenció a l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible.
19. Entendre l'avaluació com un instrument de regulació i d'estímul a l'esforç, i conèixer i desenvolupar estratègies i tècniques per a l'avaluació de l'aprenentatge de la Formació Professional a la branca sanitària.
20. Entendre l'avaluació com un instrument de regulació i d'estímul a l'esforç, i conèixer i desenvolupar estratègies i tècniques per a l'avaluació de l'aprenentatge del Català i del Espanyol.
21. Generar propostes innovadores i competitives a l'activitat professional i a la investigació.
22. Identificar els problemes relatius a l'ensenyament i aprenentatge del Català i de l'Espanyol i plantejar possibles alternatives i solucions.
23. Identificar problemes relatius a l'ensenyament i aprenentatge de la llengua francesa i plantejar possibles alternatives i solucions
24. Interpretar les diferents necessitats educatives dels alumnes amb la finalitat de proposar les accions educatives més adequades.
25. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de la Llengua i la Literatura Catalana i Espanyola, com en els aspectes generals de la funció docent.
26. Posseir les habilitats d'aprenentatges necessàries per a poder realitzar una formació contínua tant en els continguts i la didàctica de l'especialitat, com en els aspectes generals de la funció docent.
27. Seleccionar, utilitzar i elaborar materials per a l'ensenyament de les assignatures de Formació Professional de la branca sanitària.
28. Seleccionar, utilitzar i elaborar materials per a l'ensenyament del Català i del Espanyol.
29. Transformar els currículums de Català i d'Espanyol en seqüències d'activitats d'aprenentatge i programes de treball.
30. Transformar els currículums de Formació Professional de la branca sanitària en seqüències d'activitats d'aprenentatge i programes de treball.
31. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació e integrar-les en el procés d'ensenyament-aprenentatge del Català i del Espanyol.

32. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació i integrar-les en el procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa.

## Continguts

### **Bloc 1: Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en didàctica de llengües estrangeres (6 ECTS)**

#### 1.1. Aprenentatge de llengües estrangeres

- Models teòrics i enfocaments de l'ensenyament i aprenentatge de llengües estrangeres a l'aula. Perspectiva històrica.

#### 1.2. La interrelació dialèctica entre teoria i pràctica educativa

- Competència comunicativa i competència interactiva
- La conversa generadora d'aprenentatges a l'aula de llengua estrangera
- La competència interactiva escolar

#### 1.3. El docent reflexiu

- Observació a l'aula
- El professor com a investigador a l'aula
- Introducció a la recerca-acció: plantejaments teòrics i disseny d'una investigació a l'aula
- Mètodes de recollida i tractament de dades

#### 1.4. Exploració de les dades i comunicació dels resultats

- Anàlisi de dades
- Vincles entre la teoria i les dades
- L'informe de recerca

#### 1.5. Accés a la professió docent

### **Bloc 2: Ensenyament i aprenentatge de la llengua i la literatura estrangera (9 ECTS)**

#### 2.1. Organització de l'ensenyament. Disseny curricular

• F

- 
- Les àrees de llengües i l'educació lingüística integral i integradora a l'escola
  - La llengua estrangera a través del currículum.
  - El currículum de llengües estrangeres de l'ESO, del batxillerat i d'EOI
  - La transició entre etapes educatives
  - El sistema de proves externs
  - Recursos curriculars

#### 2.2. Organització de l'ensenyament. Planificació de l'ensenyament

- Disseny, implementació i avaluació de seqüències didàctiques
- Planificació a curt i llarg termini
- Treball per tasques i projectes
- Aprenentatge integrat de continguts i llengua (AICLE)
- Eines i tasques per a l'avaluació de les competències en llengües estrangeres
- La sessió de classe: La gestió del temps i l'espai
- La integració de la tecnologia en la planificació docent
- Les activitats d'aprenentatge. Tipologia de tasques i activitats comunicatives
- Selecció, anàlisi i adaptació de propostes i materials curriculars.
- Enfocaments innovadors en la planificació.

### 2.3. Estratègies didàctiques i recursos docents

- La comunicació a l'aula de llengua estrangera: desenvolupament i avaluació de les competències receptives, productives i interactives.
- La integració de diverses habilitats en seqüències didàctiques equilibrades
- Tècniques per a estimular l'autonomia i la cooperació entre els aprenents en aules presencials i virtuals: El treball individual, en parelles i en grups petits. L'aprenentatge cooperatiu.
- La literatura en l'aprenentatge de llengües estrangeres
- Ús de jocs, cançons i tècniques dramàtiques a l'aula
- Les TIC i TAC a l'aula de llengua estrangera

### Bloc 3. Complements de Formació (12 ECTS)

4 ECTS Transversals. Llengua vehicular: català:

- Anàlisi de la conversa aplicat a l'aula (2 ECTS)
- Marc Europeu Comú de Referència (MECR) (2 ECTS)

6 ECTS en la llengua d'especialitat. Llengua vehicular: anglès:

- Literatura i cultura anglesa (2 ECTS)
- Habilitats acadèmiques escrits en anglès (2 ECTS)
- Habilitats acadèmiques orals en anglès (2 ECTS)

2 ECTS en una llengua estrangera diferent a la d'especialitat (2 ECTS)

- Literatura i cultura anglesa

### Metodologia

La metodologia de les sessions presencials combinarà les activitats magistrals i expositives amb pràctiques d'aula, treball en parelles i grups, exposicions, debats, elaboració de projectes, etc. Es requerirà una participació activa de part de l'alumnat i l'ús de la llengua meta quan les sessions siguin en llengua meta.

### Activitats formatives

| Títol                                                                                           | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|----------------------------------------------------|
| <b>Tipus: Dirigides</b>                                                                         |       |      |                                                    |
| Presencial dirigida (magistral expositiva, pràctiques d'aula, exemplificació i estudi de casos) | 225   | 9    | 1, 2, 5, 6, 8, 12, 13, 15, 21, 23, 24, 26, 32      |
| <b>Tipus: Supervisades</b>                                                                      |       |      |                                                    |
| Tutories especialitzades o presencials: col·lectives o individuals                              | 225   | 9    | 1, 2, 5, 6, 8, 12, 13, 15, 21, 23, 24, 26, 32      |
| <b>Tipus: Autònomes</b>                                                                         |       |      |                                                    |
| Activitats no presencials i autònomes                                                           | 225   | 9    | 2, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 15, 21, 23, 24, 26, 29, 32 |

### Avaluació

#### Càlcul de la qualificació final del mòdul

Per a aprovar el mòdul específic cal haver aprovat totes i cadascuna de les tres assignatures que componen el mòdul específic. Un cop assolit aquest requisit, la qualificació final del mòdul específic és el resultat de calcular la mitjana ponderada de cadascuna de les tres assignatures que l'integren. El professorat de cada assignatura explicitarà en el seu programa les tasques i criteris d'avaluació a l'inici de les seves classes. Per regla general, la qualificació final de cada assignatura és la mitjana ponderada obtinguda a partir de totes les tasques d'avaluació de l'assignatura.

**Per la superació del mòdul es necessari el compliment de les següents requeriments:**

1. Ús eficient i acurat de la llengua d'especialització en qualsevol situació relacionada amb tasques acadèmiques o docents, demostrant un nivell de competència C1.2 o superior del Marc Europeu de Referència per a les Llengües del Consell d'Europa. Demostrar competència comunicativa en les altres llengües utilitzades en les classes (ej. català i anglès)
2. Assistència mínima a les sessions presencials del 80%.
3. Superació de tots i cadascun dels blocs de continguts i assignatures que componen el mòdul. Les tasques i criteris específics d'avaluació es presentaran a cada bloc de continguts.

**Observacions**

La còpia i el plagi són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen un delictes que serà sancionat amb la nota "zero". En cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat qui s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes. Es considera "còpia" un treball que reproduceix totalment o en gran part del treball d'un altre company o companya. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor -sigui publicat en paper o en forma digital a Internet- com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts. Enllaç a documentació del web de la UAB sobre el plagi: [http://wuster.uab.es/web\\_argumenta\\_obert/unit\\_20/sot\\_2\\_01.html](http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html)

Les reclamacions per les qualificacions atorgades a les diferents tasques d'avaluació es formularan per escrit segons model d'imprès que es facilitarà oportunament.

**Activitats d'avaluació**

| Títol                      | Pes     | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                                                                              |
|----------------------------|---------|-------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Complements de formació    | 12 ECTS | 0     | 0    | 2, 6, 8, 10, 15, 20, 28, 29                                                                                           |
| Ensenyament i aprenentatge | 9 ECTS  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 |
| Innovació i recerca        | 6 ECTS  | 0     | 0    | 1, 3, 5, 12, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 28                                                                           |

**Bibliografia**

**La llista és de lectures recomanades. Cada docent proporcionarà una llista de lectura obligatòria, alguns dels quals poden estar en aquesta llista, encara que també poden ser altres textos assignats.**

Abdelgaber, S., & Medioni, M-A. (coords.) (2009). Enseigner les langues vivantes avec le cadre européen. Cahiers pédagogiques, collection hors-série numériques, 18. Disponible: [http://www.cahiers-pedagogiques.com/IMG/pdf/hsn\\_langues\\_demo-2.pdf](http://www.cahiers-pedagogiques.com/IMG/pdf/hsn_langues_demo-2.pdf)

Alber, S. M. (2010). A toolkit for action research. Lanham, MD: Rowman & Littlefield.

Allwright, D., & Bailey, K. (1991). Focus on the language classroom. Cambridge: Cambridge University Press.

Anderson, G.L., Herr, K., & Nihlen, A.S. (2007). *Studying your own school: An educator's guide to practitioner action research*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.

Arter, J.A., & Spandel, V. (1992). Using portfolios of student work in instruction and assessment. *Educational measurement: Issues and practice*, Spring (1992): 36-44.

Bailey, K. (2005). *Speaking*. New York: McGraw Hill.

Baker, C., & Jones, S.P. (Eds.). (1988). *Encyclopedia of bilingualism and bilingual education*. Clevedon: Multilingual Matters.

Bentley, K. (2007). STT: Student Talking Time. How can teachers develop learners' communication skills in a Secondary School CLIL programme? *Revista Española de Lingüística Aplicada*, Vol. Extra 1: 129-140.

Bonk, C. J., & Cunningham, D. (1998). Searching for constructivist learner-centered and sociocultural components for collaborative educational learning tools. In C. J. Bonk & K. S. King (Eds.). *Electronic collaborators: Learner-centered technologies for literacy, apprenticeship, and discourse* (pp. 25-50). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Brown, H.D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. New York: Longman.

Cambra Griné, M. (2003). *Une approche ethnographique de la classe de langue*. Paris: Didier.

Cambra, M., & Nussbaum, L. (1997). Gestion des langues en classe de LE. Le poids des représentations des enseignants. *Etudes de Linguistique Appliquée*, 108: 423-432.

Cameron, L. (2001). *Teaching languages to young learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Carton, F., & Piley, P. (Eds.) (2003). *Vers une compétence plurilingue*. Numéro spécial de *Le Français dans le Monde*.

Chevalier, J. M., & Buckles, D. (2013). *Participatory action research: Theory and methods for engaged inquiry*. Abingdon, Oxon, England: Routledge.

Conseil de l'Europe /Council of Europe (2001). *Les langues vivantes : apprendre, enseigner, évaluer. Un cadre européen commun de référence*. Strasbourg. Conseil de l'Europe.

Conseil de l'Europe /Council of Europe (1992). *European Charter for Regional or Minority Languages (ECRML)*. CETS 148. Strasbourg, 5.XI. (1992). Disponible en: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/html/148.htm>. Consultado el 13 de septiembre de 2011.

Calsamiglia, H., & Tusón, A. (2014). El saber sobre la lengua y el saber hacer cosas con las palabras. A C. Lomas (Ed.) *La educación lingüística, entre el deseo y la realidad. Competencias comunicativas y enseñanza del lenguaje* (pp.21-36). Barcelona: Octaedro.

Casadellà, M. (coord) (2014). *Bellaterra Journal of Teaching & Learning Language & Literature Special Issue: Teaching and Learning of Writing*, 7 (2).

Cassany, D. (2002). El portafolio europeo de lenguas. *Aula*, 117: 13-17.

Celce-Murcia M. (2001). *Teaching English as a second or foreign language*. Boston: Heinle & Heinle / Thomson Learning.

Cenoz, J. (2009). *Basque educational research from an international perspective*. Clevedon: Multilingual Matters.

Cenoz, J. (2011). El plurilingüismo en el contexto escolar: diversidad lingüística, competencia plurilingüe y tipología. In Escobar Urmeneta & Nussbaum (Eds.). *Aprendre en una altra llengua / Aprender en otra lengua* (pp. 17-34). Bellaterra: Servei de Publicacions UAB.

Council of Europe (2005). Política lingüística del Consell d'Europa En Plurilingual education in Europe (pp. 6-8). Strasbourg: Council of Europe. Disponible en: [www.coe.int](http://www.coe.int).

Colomer, T., & Camps, A. (1991). Ensenyar a llegir, ensenyar a comprendre. Barcelona: Rosa Sensat /Edicions 62.

Cots, J.M., & Nussbaum, L. (Eds.). (2002). Pensar lo dicho. La reflexión sobre la lengua y la comunicación en el aprendizaje de lenguas. Lérida: Milenium.

Dalton-Puffer, C. (2007). Discourse in content and language integrated learning. Amsterdam: John Benjamins.

Dalton-Puffer, C. (2011). Explaining: a central discourse function for CLIL instruction. In Escobar Urmeneta & L. Nussbaum (Eds.): *Aprendre en una altra llengua / Learning through another language / Aprender en otra lengua* (pp. 119-140). Bellaterra: Servei de Publicacions UAB.

Dalton-Puffer, C., Nikula, T., & Smit, U. (2010). Language use and language learning in CLIL classrooms. Amsterdam: John Benjamins.

Dana Fichtman, N. (2013). Digging deeper into action research: a teacher inquirer's field guide. Thousand Oaks, CA: Corwin,.

De Pietro, J.-F., Matthey, M., & Py, B. (1989). Acquisition et contrat didactique: les séquences potentiellement acquisitionnelles dans la conversation exolingue. En D. Weil & H. Fougier (eds.) *Actes du troisième colloque régional de linguistique* (pp. 99-119).Strasbourg: Université des Sciences Humaines et Université Louis Pasteur.

Defays, J-M. (2003). Le français langue étrangère et seconde. Liège. Mardaga.

Departament d'Educació (2007). Currículum educació secundària obligatòria. Àmbit de llengües - Decret 143/2007 DOGC núm. 4915. Annex 2. Disponible a: <http://www.gencat.cat/diari/4915/07176092.htm>

Departament d'Educació (2008). Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat. Disponible a: [http://www.gencat.net/eadop/imatges/5183/08\\_190087.pdf](http://www.gencat.net/eadop/imatges/5183/08_190087.pdf)

Dooly, M. (2007a). Joining forces: Promoting metalinguistic awareness through computer supported collaborative learning. *Language Awareness*, 16(1): 57-74.

Dooly, M. (2007b). Choosing the appropriate communication tools for an on-line exchange. In R. O'Dowd (Ed.). *Online intercultural exchange: An introduction for foreign language teachers* (pp. 213-236). Clevedon: Multilingual Matters.

Dooly, M. (2008). Understanding the many steps for effective collaborative language learning. *Language Learning Journal*, 36(1): 95-78.

Dooly, M. (2010a). Obrim l'aula per internacionalitzar l'escola. *Perspectiva Escolar*, 357: 61-66.

Dooly, M. (2010b). The teacher 2.0. In S. Guth & F. Helm (eds). *Telecollaboration 2.0: Language, literacies and intercultural learning in the 21st century*, (pp. 277-303). Bern: Peter Lang.

Dooly, M. (2010c). Their hopes and fears: A catalyst for project-based language learning. In M. Dooly (ed). *Their hopes, fears and reality: Working with children and youth for the future* (pp. 105-140). Bern: Peter Lang.

Dooly, M. (2011). Divergent perceptions of telecollaborative language learning tasks: Tasks-as-workplan vs. task-as-process. *Language Learning & Technology*, 15(2): 69-91.

Dooly, M. (2015a). Learning to e-function in a brave new world:Language teachers' roles in educating for the future. In A. Turula, B. Mikolajewska, & D. Stanulewicz (Eds.) *Insights into technology enhanced language pedagogy* (pp. 11-25). Warsaw Studies in English Language and Literature. Vol. 18, J. Fisiak (Ed.). Bern/Vienna: Peter Lang.

Dooly, M. (2015b). Networked classrooms and networked minds: Language teaching in a brave new world. In C. J. Jenks & P. Seedhouse (Eds.) *International perspectives on the ELT classroom* (pp. 84-109). Houndsmills, Basingstoke/New York: Palgrave MacMillan.

Dooly, M. (2016). Collaborative learning. *The TESOL encyclopedia of English language teaching*. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Dooly, M. & Eastment, D. (eds.). (2008). *How we're going about it. Teachers' voices on innovative approaches to teaching and learning languages*. Newcastle upon Tyne. Cambridge Scholars Publishing.

Dooly, M., & Ellermann, C. (2008). Engaging young learners in on-line intercultural learning: The MICaLL project. In M. Dooly & D. Eastment (Eds.). *How we are going about it? Teacher's voices on innovative approaches to teaching and learning languages* (pp. 177-186). New Castle: Cambridge Scholars Publishing.

Dooly, M., & Masats, D. (2011). Closing the loop between theory and praxis: New models in EFL teaching. *ELT Journal*, 65(1): 42-51

Dooly, M., & Masats, D. (2015). A critical appraisal of foreign language research in content and language integrated learning, young language learners, and technology-enhanced language learning published in Spain (2003-2012). *Language Teaching*, 48(3): 1-30.

Dooly, M., & Sadler, R. (2016). *Becoming little scientists: Technologically-enhanced project-based language learning*. Language Learning & Technology.

Echevarría, J.A., Vogt, M.E. & Short, D.J. (2010). *Making content comprehensible for secondary English learners : the SIOP model*. Boston: Allyn & Bacon.

Escobar Urmeneta, C. (2002). Promoting and assessing oral interaction in the classroom: The oral portfolio. In C. Escobar & A. Hasselgren (Eds.) *Assessing secondary students' interaction: Opening paths for a better learning* (pp. 7-27). Barcelona: APAC Monographs.

Escobar Urmeneta, C. (2004). Para aprender a hablar hay que querer decir algo. *Glosas Didácticas*, 12: 81-90.

Escobar Urmeneta, C. (2004). ¿Qué quiere decir un siete? *AULA de innovación educativa*, 129: 33-38.

Escobar Urmeneta, C. (2008). Talking English to learn Science. A CLIL experience in Barcelona. In M. Dooly & E. Eastment (Eds.). *How we're going about it. Teachers' voices on innovative approaches to teaching and learning languages* (pp. 154-169). Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholar Press.

Escobar Urmeneta, C. (2009). ¿Por qué no te callas? o Avaluar, Ensenyar i Aprendre Comunicació Oral a l'educació secundària. *Articles de Didàctica de la Llengua*, 47:99-111.

Escobar Urmeneta, C. (2014). Conversar más y mejor en la clase de inglés. Para aprender mejor y llegar más lejos. *Aula de innovación educativa*, 237: 12-17.

Escobar Urmeneta, C., & Evnitskaya, N. (2014). 'Do you know Actimel?' The adaptive nature of dialogic teacher-led discussions in the CLIL science classroom: A case study. *Language Learning Journal*, 42(2): 165-180.

Escobar Urmeneta, C., & Nussbaum, L. (2008). Tasques d'intercanvi de informació i processos d'aprenentatge en l'aula AICLE. In A. Camps & M. Milian (coords.). *Mirades i veus. Investigacions sobre l'educació lingüística i literària en entorns plurilingües* (pp. 167-187). Barcelona: Editorial Graó.

Escobar Urmeneta, C., & Sánchez Sola, A. (2009). Language Learning through tasks in a CLIL science classroom. *Porta Linguarum*, 11: 65-83.

Generalitat de Catalunya (2005). *Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana (2005-2007. Revisió i nou impuls de l'Acord Estratègic (2008-2011)*. Disponible en: <http://www.acordestrategic.cat/acord/index.html>

Greenwood, D. J., & Morten, L. (1998). Introduction to action research: social research for social change. Thousand Oaks: Sage Publications.

Hart, C. (2005). Doing your masters dissertation: realizing your potential as a social scientist. London. SAGE.

Hendricks, C. (2013. 3rd ed.). Improving schools through action research: A reflective practice approach. Boston, MA: Pearson.

Kagan, S. (1995). Dimensions of cooperative classroom structures. In R. Slavin, S. Sharan, S. Kagan, R. Hertz Lazarowitz, C. Web & R. Schmuck (Eds.) Learning to cooperate, cooperate to learn (pp. 67-96). New York: Plenum Press.

Klippel, F. (2013; 6<sup>th</sup> ed.). Keep talking: Communicative fluency activities for language teaching (Cambridge handbooks for language teachers). Cambridge: Cambridge University Press.

Klein, S. R. (2012). Action research methods: plain and simple. New York: Palgrave Macmillan.

Lightbown, P., & Espada, N. (2006: revised edition). How languages are learned. Oxford: Oxford University Press.

Masats, D. (2008). El discurs dels aprenents d'anglès com a llengua estrangera: Una aproximació interactivista al procés de construcció de tasques comunicatives. Tesis inédita. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

Masats, D., & Dooly, M. (2011). Una mirada, desde una perspectiva interactivista, hacia el proceso de construcción de tareas comunicativas. Hechos y Proyecciones del Lenguaje, 20: 100-123.

Masats, D., Noguerol, A., Prat, A. y Vilà, N. (2002). Recursos para el desarrollo de la conciencia lingüística. In J.M. Cots & L. Nussbaum (Eds.) Pensar lo dicho: la reflexión sobre la lengua y la comunicación en la enseñanza de lenguas (pp. 137-151). Lleida: Editorial Milenio.

Maurer, B. (2011). Enseignement des langues et construction européenne. Paris, Editions des Archives contemporaines.

Mercer, N. (2000). Words and minds: How we use language to think together. London/New York: Routledge.

Moore, E. (2014). Constructing content and language knowledge in plurilingual student teamwork: Situated and longitudinal perspectives. International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. DOI:10.1080/13670050.2013.860947.

Moore, E., & Nussbaum, L. (2011). Què aporta l'anàlisi conversacional a la comprensió de les situacions d'AICLE. In C. Escobar & L. Nussbaum (coords.), Aprendre en una altra llengua (pp. 91-115). Bellaterra. Servei de publicacions UAB.

Nikula, T. (2005). English as an object and tool of study in classrooms: Interactional effects and pragmatic implications. Linguistics and Education, 16: 27-58.

Noguerol, A. (2009). Didàctica de les llengües en entorns multiculturals. Perspectiva Escolar, 337: 20-27.

Nussbaum, L. (2001). El discurso en el aula de lengua extranjera. In L. Nussbaum, & M. Bernaus (Eds.) Didáctica de las lenguas extranjeras en la educación secundaria obligatoria (pp. 137-172). Madrid: Síntesis.

Nussbaum, L. (2003). De cómo aprender lenguas y contenidos curriculares actuando. Aula de Innovación educativa, 129: 20-23.

Nussbaum, L. (2009). Integrar lengua y contenidos, Cuadernos de pedagogía, 395: 56-58.

Nussbaum, L., & Bernaus, M. (2001). Didáctica de la lengua extranjera en la ESO. Madrid: Síntesis.

Nussbaum, L., & Masats, D. (2012). Socialisation langagière en Catalogne: le multilinguisme comme étayage de pratiques monolingües. In M. Dreyfus & J.M. Prieurs (dirs.) *Hétérogénéité et variation. Perspectives sociolinguistiques, didactiques et anthropologiques* (pp. 155-167). Paris: Michel Houdiard éditeur.

Nussbaum, L., & Rocha, P. (2008). L'organisation sociale de l'apprentissage dans une approche par projet, *Babylonia*, 3: 52-55.

Nussbaum, L., & Unamuno, V. (2000). Fluidité et complexité dans la construction du discours entre apprenants de langues étrangères, *Acquisition et Interaction en Langue Etrangère*, 12: 27-49.

Pallarés, O., & Antorán, A., & Julià, M. (2007). A how to..." Guide to drawing up a course plan for the oposicions. Part Two. *APAC Magazine*, 62: 53-59

Pallarés, O., & Antorán, A., & Julià, M. (2007). Designing a syllabus for oposicions. *The Macmillan Magazine*, 14: 11.

Pelton, R. P. (2010). *Making classroom inquiry work: Techniques for effective action research*. Lanham, MD: Rowman & Littlefield Education.

Robert, J-P. (2002). *Dictionnaire pratique de didactique du FLE*. Paris: OPHRYS.

Rocha, P., & Nussbaum, L. (2010). Les feines del mar. Aproximació a l'ús de les llengües a través de l'estudi del medi. *Guix*, 362: 49-54.

Rué, J., & Domingo, J. (1991). *El treball cooperatiu. L'organització social de l'ensenyament i l'aprenentatge*. Barcelona: Barcanova.

Sadler, R. & Dooly, M. (2012) *Language learning in virtual worlds: Research and practice*. A M. Thomas, H. Reinders & M. Warschauer (eds.) *Contemporary computer-assisted language learning* (pp. 159-182). London & New York: Continuum.

Shagoury, R., & Power Miller, B. (2012, 2nd ed.). *Living the questions: A guide for teacher-researchers*. York, ME: Stenhouse Publishers.

Short, D. J., Vogt, M.E., & Echevarría, J.A. (2011). *The SIOP model for teaching science to English learners*. Boston, Mass: Pearson.

Thornbury, S. (2006). *An A-Z of ELT*. Oxford: Macmillan.

Walsh, S. (2011). *Exploring classroom discourse: language in action*. London: New York : Routledge.

Woodward, T. (2001). *Planning lessons and courses: Designing sequences of work for the language classroom* (Cambridge handbooks for language teachers). Cambridge: Cambridge University Press.